

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β – Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ (ΣΕΛ. 21-22)

### ΚΥΚΛΑΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

**1. Ποιοι πολιτισμοί εμφανίστηκαν στον Ελλαδικό χώρο κατά την εποχή του Χαλκού;**

- Ο κυκλαδικός πολιτισμός
- Ο μινωικός πολιτισμός
- Ο μυκηναϊκός πολιτισμός

**2. Πότε, που και για ποιους λόγους αναπτύχθηκε ο κυκλαδικός πολιτισμός;**

Αναπτύχθηκε στις Κυκλάδες κατά την 3<sup>η</sup> και 2<sup>η</sup> χιλιετία π.χ. (εποχή του Χαλκού). Οι λόγοι ανάπτυξης ήταν:

- Το ήπιο κλίμα (δροσερά καλοκαίρια, ήπιοι χειμώνες)
- Η ιδιαίτερα προνομιακή γεωγραφική τους θέση, καθώς οι Κυκλάδες αποτελούν ένα είδος γέφυρας που ενώνει την Ευρώπη με την Ασία την ηπειρωτική Ελλάδα και τη Κρήτη.
- Οι κυκλαδίτες ταξίδευαν με τα πλοία τους σε όλο το αιγαίο. Είχαν εμπορικές επαφές με την ηπειρωτική Ελλάδα και τη Κρήτη.

•

**3. Ποιοι είναι οι πιο γνωστοί κυκλαδικοί οικισμοί;**

Ο πιο γνωστός οικισμός είναι αυτός του Ακρωτηρίου στη Σαντορίνη (Θήρα).

Οικισμοί βρέθηκαν στην Κέα, στη Σύρο, στη Μήλο, στην Κέρο.

**4. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά των οικισμών;**

- Κάθε οικισμός ήταν αυτόνομος και δεν υπήρχε μία κεντρική εξουσία για όλους.
- Στην αρχή χτίζονταν κοντά στη θάλασσα και δεν είχαν τείχη. (αυτό σημαίνει πως αρχικά ίσως δεν είχαν εχθρούς).
- Στη συνέχεια χτίζονταν σε ψηλούς λόφους μακριά από τη θάλασσα ή οχυρώνονται με τείχη π.χ. Αγία Ειρήνη στην Κέα, Φυλακωπή στη Μήλο, Καστρί στη Σύρο. Αυτό δείχνει πως εχθροί αναστάτωναν τη ζωή των κυκλαδιτών τουλάχιστον για κάποιο διάστημα.

**5. Πότε και γιατί καταστράφηκε ο κυκλαδικός πολιτισμός;**

Περίπου το 1600 π.χ. από σεισμό πιθανότατα ή και από την έκρηξη του ηφαιστείου της Σαντορίνης, οι κυκλαδικοί οικισμοί καταστρέφονται. Οι Κυκλάδες πέρασαν στα χέρια των Μινωιτών και όταν καταστράφηκαν τα μινωικά ανάκτορα γύρω στα 1450 π.χ., πέρασαν στην επιρροή των Μυκηναίων.

**6. Ποια είναι τα γνωρίσματα της κυκλαδικής τέχνης;**

Τα πιο χαρακτηριστικά δημιουργήματα της κυκλαδικής τέχνης είναι τα **μαρμάρινα ειδώλια**. Τα περισσότερα παριστάνουν γυναικείες μορφές, γυμνές γυναίκες με διπλωμένα τα χέρια πάνω στην κοιλιά κι ελαφρώς λυγισμένα γόνατα. Οι μορφές είναι έντονα σχηματοποιημένες. Λίγα παριστάνουν αντρικές μορφές: τον κυνηγό τον αρπιστή. Τα ειδώλια αυτά πιθανότατα συνδέονται με τη θρησκευτική λατρεία και έχουν διάφορες διαστάσεις.

Εκτός από τα μαρμάρινα ειδώλια υπάρχουν και ιδιαίτερα αγγεία. Τα πιο γνωστά από αυτά είναι τα τηγανόσχημα σκεύη που ακόμα δε γνωρίζουμε πως τα χρησιμοποιούσαν. Συνήθως στα πήλινα σκεύη χάραζαν διάφορα σχέδια.